

คุณค่าที่ปรากฏในเพลงไทยสมัยใหม่

จิรายุทธ รุกไฟรี¹ นฤมล ทักโลวา² และกาญจนา คำผา³

^{1,2} นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

³ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาไทย หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Received 8/2/2021 Revised 31/5/2021 Accepted 2/6/2021

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณค่าทางสังคมของเพลงไทยสมัยใหม่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 - 2563 จำนวนทั้งหมด 35 เพลง ผลการศึกษาพบคุณค่า 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านความรัก แบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ การแสดงความรัก และความทุกข์ที่เกิดจากความรัก (2) ด้านความเชื่อ แบ่งเป็น 5 เรื่อง คือ ความเชื่อเรื่อง โชคชะตา ความเชื่อเรื่องภพภูมิ และภพชาติ ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อเรื่องกรรม และความเชื่อเรื่องเนื้อคู่ (3) ด้านการดำเนินชีวิต แบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ อุปสรรค และการสร้างแรงบันดาลใจ (4) ด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี และ (5) ด้านคำสอน สะท้อนให้เห็นว่าเพลงไทยสมัยใหม่มีคุณค่าโดยการประยุกต์วัฒนธรรมที่แตกต่างทั้งเก่าและใหม่มาผสมผสานกันเพื่อปรับให้เข้ากับบริบทสังคมในยุคปัจจุบัน กล่าวได้ว่าเพลงไทยสมัยใหม่เป็นนวัตกรรมทางวัฒนธรรมที่แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม

คำสำคัญ: เพลงไทยสมัยใหม่, คุณค่า

The Value Appearing in Contemporary Thai Songs

Jirayut Rukphairee¹ Naruemon Thaklowa² and Kanchana Khampha³

^{1,2} Undergraduate students, Department of Thai Language, Faculty of Education,
Nakhon Ratchasima Rajabhat University

³ Lecturer Dr., Department of Thai Language, Faculty of Education,
Nakhon Ratchasima Rajabhat University

Received 8/2/2021 Revised 31/5/2021 Accepted 2/6/2021

Abstract

This research article aims to study social values associated with contemporary Thai songs. This study investigated 35 songs which were performed between 2015 and 2020, respectively. The investigation identified 5 types of values that emerged in songs of this period based on the data collected using this particular set of songs, namely: 1) the first type of value pertains to love. The songs in this category generally address “expression of love” and “suffering caused by love”; 2) the songs of this period also reveal a second type of values associated with “belief”. This belief could relate to ones’ destiny, belief in the other or next world, belief in holy things, belief in karma and finally, belief in a soulmate; (3) the next type of values appearing in the songs of this era relate to life itself. The songs often point to obstacles in ones’ life or to inspiration for creating something new; (4) the fourth category of values recognized in these songs pertained to the way of life, culture and tradition; whereas (5) the fifth type points to the value of teaching. The results of the study reflect that contemporary Thai songs offer a blend of both old and new values and cultural elements in order to adapt to the context of modern society. This can be considered as a cultural innovation that shows diversity and progressive nature of that particular culture.

Keywords: Contemporary Thai Songs, Value

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เพลงเป็นวรรณกรรมที่มีคุณค่าต่อผู้คนในสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม เพราะเป็นวรรณกรรมที่สามารถเข้าถึงผู้คนได้ง่ายและกว้างขวาง เนื่องจาก ใช้การสื่อสารได้หลากหลายรูปแบบ และหากพิจารณาในแง่ของเนื้อหาสาระ เพลงที่ศิลปินได้สร้างสรรค์ขึ้นตามยุคสมัยย่อมสะท้อนสถานการณ์สังคม บันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งความคิดและความรู้สึกของผู้คนในยุคหนึ่ง ๆ ให้คนรุ่นต่อไป ได้ศึกษา ดังที่ ฐิตินันท์ บ.คอมมอน (2555, น. 147) ได้กล่าวว่า ศิลปินใช้เพลงเป็นเครื่องมือสะท้อนความรู้สึกที่คนมีต่อธรรมชาติ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ลักษณะสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปมีส่วนในการสร้างสรรค์ท่วงทำนองและเนื้อหาในบทเพลงของศิลปินด้วย เนื้อหา และความหมายของเพลงมีส่วนในการสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ฟังได้รับรู้ถึงวัฒนธรรมชุมชนและอัตลักษณ์ร่วมที่ตนมีต่อศิลปิน นอกจากนี้เพลงยังทำหน้าที่เป็นสื่อในการเชื่อมโยงอัตลักษณ์ของกลุ่มคนเข้าไว้ด้วยกัน การฟังเพลงมิใช่เพียงการสื่อสารระหว่างคนฟังกับเพลงที่ฟัง หรือการสื่อสารระหว่างคนฟังกับศิลปินเท่านั้น แต่เป็นการสื่อสารที่เชื่อมโยงผู้ฟังเข้ากับคนอีกหลายคนที่ได้มีโอกาสฟังเพลงเดียวกัน เพลงจึงมีบทบาทในการสร้างชุมชนเพลง อันหมายถึงกลุ่มคนที่ฟังเพลงเดียวกัน มีความคิด ความรู้สึก และการรับรู้อัตลักษณ์ร่วมจากเพลงที่ฟังเหมือนกัน

สภาพสังคมในปัจจุบันที่โลกกำลังถูกรอบงำด้วยอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้วิถีวัฒนธรรมของผู้คนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงของสังคมทำให้ผู้คนต้องพยายามธำรงรักษาอัตลักษณ์เดิมของตนเอาไว้พร้อมกับสร้างอัตลักษณ์ใหม่ขึ้นมา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีเทคโนโลยีเป็นแกนกลางส่งผลให้เกิดการผสมผสานดนตรีของผู้คนในวัฒนธรรมต่าง ๆ ประสบการณ์ทางดนตรีของผู้คนจึงได้เปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับการสร้างมาตรฐานสุนทรีภาพทางดนตรีขึ้นมาใหม่ (พิพัฒน์พงษ์ มาศิริ, 2559, น. 146) จากการที่สังคมไทยได้พัฒนาตามโลกสมัยใหม่ตามการเข้ามาของวัฒนธรรมตะวันตกและชาติอื่น ๆ รวมถึง การพัฒนาของเทคโนโลยีด้านดนตรี ทำให้คนดนตรี

ไทยบางกลุ่มได้เรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้ากับโลกปัจจุบัน นักดนตรีเหล่านี้พยายามคิดค้นปรับตัวเพื่อให้ดนตรีไทยเป็นที่ยอมรับและเข้าถึงผู้คนมากขึ้น โดยมีการผสมผสานดนตรีไทยเข้ากับดนตรีตะวันตกและดนตรีชาติพันธุ์ต่าง ๆ รวมถึงการประพันธ์เพลงที่มีแนวคิดหลากหลายที่อธิบายสังคม ปรัชญา และความเป็นไปของสังคมสมัยใหม่ (กฤษฎี เลกะกุล, 2561) ตลาดเพลงไทยสากลมีการนำแนวเพลงของตะวันตกเข้ามาปรับใช้กับหลายส่วนของการผลิตเพลง เมื่อเพลงมีจำนวนมากเกินความต้องการของผู้ฟังจนก่อให้เกิดภาวะเพื่อขึ้นในตลาดเพลง ในขณะที่ยอดจำหน่ายลดลงการแข่งขันในด้านการส่งเสริมการตลาดกลับยิ่งทวีความรุนแรงขึ้น ในอนาคตค่ายเพลงจะเริ่มให้ความสนใจต่อตลาดในภูมิภาคต่าง ๆ มากขึ้น เนื่องจากการแบ่งแยกระหว่างเพลงไทยสากลและเพลงลูกทุ่งจะลดลง มีลักษณะผสมผสานกันมากขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะค่ายเพลงต่างพยายามขยายขอบข่ายกลุ่มผู้ฟังให้กว้างขึ้นกว่าเดิม รูปแบบของเพลงไทยในปัจจุบันจึงมีลักษณะการผสมผสานระหว่างเพลงไทยสากลและเพลงลูกทุ่งมากขึ้น ส่งผลให้ฐานของผู้ฟังกว้างขึ้นกว่าเดิม และแนวโน้มตลาดน่าจะเติบโตขึ้นด้วย (อร่าม มุลาสินน์, 2560, น. 6)

ดังนั้นเมื่อการถ่ายทอดวรรณกรรมเพลงไทยได้มีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับความนิยมตามยุคสมัย จึงส่งผลให้เพลงมีบทบาทในการสื่อสารกับผู้คนในโลกปัจจุบันมากขึ้น และไม่เพียงแต่มุ่งสร้างความเพลิดเพลินเท่านั้น ยังคงเป็นส่วนหนึ่งของความคิดและการสื่อสารเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านบทเพลงถึงคนในสังคมไทยปัจจุบัน จากประเด็นดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณค่าที่ปรากฏในเพลงไทยสมัยใหม่ อันจะทำให้ทราบและเข้าใจถึงคุณค่าของวรรณกรรมเพลงไทยในยุคปัจจุบัน และยังเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวรรณกรรมเพลงสมัยใหม่ในลักษณะพลวัตและคุณค่าต่อไป

2. นิยามศัพท์เฉพาะ

เพลงไทยสมัยใหม่ หมายถึง บทเพลงไทยที่มีการผสมผสานแนวเพลงที่แตกต่างกัน 2 แนวเพลงขึ้นไป โดยอาจเป็นการผสมผสานด้วยตัวศิลปินเองหรือเป็นการผสมผสานด้วยการนำศิลปินอื่นมาร่วมสร้างสรรค์

3. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาคุณค่าทางสังคมของเพลงไทยสมัยใหม่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 - 2563

4. วิธีการวิจัย

การศึกษาคุณค่าของเพลงสมัยใหม่เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีขั้นตอนการศึกษาดังต่อไปนี้

4.1 ขั้นรวบรวมข้อมูล

4.1.1 รวบรวมและศึกษาข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์

4.1.2. รวบรวมข้อมูลเพลงจากเว็บไซต์ยูทูป (youtube.com) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 - 2563 ซึ่งเป็นเพลงที่มีการผสมผสานแนวเพลงที่แตกต่างกัน 2 แนวเพลงขึ้นไป และมียอดการรับชม 1,000,000 ครั้งขึ้นไป โดยใช้วิธีการคัดเลือกเพลงแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 35 เพลง

4.2 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 อ่านทำความเข้าใจเนื้อหาของเพลงและวิเคราะห์คุณค่าในด้านต่าง ๆ

4.2.2 เรียบเรียงข้อมูลผลการวิเคราะห์โดยการจำแนกและจัดกลุ่มข้อมูล

4.3 ขั้นสรุป

4.3.1 สรุป อภิปรายผล และนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

5. ผลการศึกษา

การศึกษาคุณค่าของเพลงไทยสมัยใหม่ ผลปรากฏว่าพบข้อมูล 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรัก ด้านความเชื่อ ด้านการดำเนินชีวิต ด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี และด้านคำสอน ดังบทวิเคราะห์ต่อไปนี้

5.1 ด้านความรัก

การแสดงความรักต่อกันเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญเพื่อเติมเต็มความสุขแต่การพลัดพรากจากสิ่งที่รักก็นำมาซึ่งทุกข์เศร้าโศกเสียใจได้เช่นกัน ซึ่งผลจากจากการศึกษาข้อมูลเพลงทั้งหมดจำนวน 35 เพลง พบเพลงที่ปรากฏคุณค่าด้านความรัก จำนวน 22 เพลง แบ่งได้เป็น 2 ประเด็น ดังนี้

5.1.1 การแสดงความรัก

เพลงไทยสมัยใหม่ในลักษณะนี้เสนอสารเกี่ยวกับการแสดงความรัก โดยการกล่าวชมและบอกรักอย่างตรงไปตรงมา การบอกความรู้สึกอย่างเปิดเผยโดยไม่คำนึงถึงเรื่องศีลธรรม ดังตัวอย่าง

“...ก็เจ้านั้นสวยเลิศเลอในปฐพี เกิดมาได้เจอสักที ของดีแห่งเมือง
อิสาน ก็เจ้านั้นสวยงดงามกว่าใครทั้งนั้น เลอโฉมที่ใครเขาพูดกันฉันว่ามันคง
จะจริง ถูกผู้ใดช่างมางามแท้นอ ถูกผู้ใดช่างมางามกะดื้อคนงามหนอ เบิ่ง
หม่องใดเจ้าจ้งแม่นคูดี งามปานนี้มีคนจองแล้วละไป หัวใจเจ้ายังว่างอยู่...”

(เพลง: เลอโฉม ศิลปิน: ลำเพลิน วงศกร, WONDERFRAME)

จากบทเพลงเลอโฉม กล่าวถึงการแสดงความรักโดยการกล่าวชมและถามอย่างตรงไปตรงมา จากข้อความที่ว่า “เบิ่งหม่องใดเจ้าจ้งแม่นคูดี งามปานนี้มีคนจองแล้วละไป หัวใจเจ้ายังว่างอยู่” หมายถึง มองตรงไหน เธอก็คูดี สวยขนาดนี้มีคนจองแล้วหรือยัง หัวใจเธอยังว่างอยู่ไหม แสดงให้เห็นว่าฝ่ายชายต้องการที่จะสานสัมพันธ์หากฝ่ายหญิงนั้นยังไม่มีเจ้าของ

“...อยากจะบอกว่ารัก รักเธอ อยากจะบอกว่าฉันนั้นรักเธอ
เธอทำให้ฉันเห็นว่าความรักแท้จริงมันหน้าตาอย่างไร อยากจะบอกว่า I Love
You. I really hope that you love me too. เธอทำให้ได้รู้ว่าฉันจะหายใจมันไป
เพื่ออะไร Oh Baby, I love you. ...”

(เพลง: รักจริง (ให้คืนตาย) ศิลปิน: COCKTAIL, TIK SHIRO, F.HERO)

จากบทเพลงรักจริง (ให้คืนตาย) กล่าวถึงการแสดงความรักโดยการบอกรักอย่างตรงไปตรงมา จากข้อความ “อยากจะทำบอกว่า I Love You. I really hope that you love me too.” หมายถึง อยากจะทำบอกว่าผมรักคุณ ผมหวังจริงๆ ว่าคุณนั้นก็รักผมเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าฝ่ายชายได้พูดถึงความในใจออกไปอย่างจริงจัง โดยหวังจะได้รับความรักตอบกลับมา

“...ขอเป็นแฟนแทนเขาได้ไหม ถ้ารักของเธอเขาไม่เคยใส่ใจ ฉันจะเก็บเอารักของเธอที่เขาทิ้งไป ฉันแอบเก็บมาแล้วจะขอแลกใจเธอ ขอเป็นแฟนแทนเขาได้ไหม ขอวันเดียวฉันคิดว่าเธอจะคิดใจ แคว้นเดียวคงไม่เสียหาย ทดลองใช้ฟรีบริการไม่ตีเอาใจกันไป...”

(เพลง: ขอเป็นแฟนแทนได้มั๊ย ศิลปิน: WONDERFRAME, เบสท์ นิภาดา)

บทเพลงขอเป็นแฟนแทนได้มั๊ย กล่าวถึงการแสดงความต้องการอย่างเปิดเผยโดยไม่คำนึงว่าจะเป็นเรื่องผิดศีลธรรม

5.1.2 ความทุกข์ที่เกิดจากความรัก

เพลงไทยสมัยใหม่ในลักษณะนี้เสนอสารเกี่ยวกับความโศกเศร้าเสียใจที่เกิดจากการสูญเสียความรัก ดังตัวอย่าง

“...ฉันมันไม่คู่ควร เธอไม่ควรทิ้งหัวใจไว้ที่คนอย่างฉัน ปล่อยมือแล้วไปเถิดหนา ฉันยินดีถ้าเธอได้พบเจอคนที่ดีกว่า น้ำตาที่ไหลคือน้ำตาของความยินดี...”

(เพลง: ไม่คู่ควร ศิลปิน: เคลิ้ม, บ่าววี อาร์สยาม)

จากบทเพลงไม่คู่ควร กล่าวถึงความรักที่ต้องยอมเสียสละเพราะรู้ว่าตนไม่เหมาะสม จึงยอมปล่อยให้คนรักได้ไปพบเจอกับคนที่ดีและเหมาะสมกว่าแม้ว่า จะต้องเสียใจก็ตาม

“...โอ้ว่าพระรามยังแคลงใจบศึกกรุงลงกา พิสูจน์เจ้านางสีดา ให้นุกเดินลุยไฟ แต่ว่ารูปยักษ์ไม่ทันได้ตามกลับสนองดวงใจ แค่นี้ก็เข้าคิด เจ้าแค้นเจ้านางไม่เคยจะคิดป็นใจ แต่กว่าจะรู้ก็ตอนเมื่อสายจะให้พี่ทำยังไง ต้องให้พี่ตายเลยแก้งตาย ยิ่งกลับทำลายดวงใจเข้าไปใหญ่ อยากจะทำอะไร ฉันเสียใจจริง ๆ...”

(เพลง: I'M SORRY (สีดา) ศิลปิน: The Rube)

จากบทเพลง I'M SORRY (สีดา) กล่าวถึงเรื่องราวความรักที่เล่าผ่านมุมมองตัวละครจากวรรณคดีเรื่อง “รามเกียรติ์” ในตอนที่พระรามเกิดความเข้าใจผิดต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จนต้องสูญเสียความรักและความเชื่อใจจากนางสีดา และเมื่อได้รู้ความจริงก็ไม่สามารถแก้ไขอะไรได้ ทำได้เพียงสำนึกผิดและเสียใจกับสิ่งที่ไม่ได้ตั้งใจทำลงไป

“...และตอนนี้จะทำเช่นไรก็ไม่อาจย้อนให้เธอกลับมาขึ้นอยู่ _____ ตรง
นี้ อยากขอแลกเสียเวลากับทุกสิ่งที่มี แค่ได้กอดเธอให้นาน อีกครั้ง
...”

(เพลง: ลืมไป ศิลปิน: แวนใหญ่, ปู่จ่าน ลองไม่ค์)

จากบทเพลงลืมไป กล่าวถึงความเศร้าเสียใจจากการละเลยในความรัก ที่กว่าจะรู้สึกตัวก็เมื่อเวลาผ่านไปไกลจนไม่สามารถย้อนกลับไปแก้ไขสิ่งที่ผ่านมาได้ จึงทำได้เพียงนึกหวนถึงวันเก่า ๆ

5.2 ด้านความเชื่อ

อารมณ์ความรู้สึกของคนเราเป็นเรื่องละเอียดอ่อน เมื่อบางเรื่องไม่สามารถ พิสูจน์หาเหตุผลได้ จึงใช้ความเชื่อมาอธิบายแทน ซึ่งผลจากจากการศึกษาข้อมูลเพลง ทั้งหมดจำนวน 35 เพลง พบเพลงที่ปรากฏคุณค่าด้านความเชื่อ จำนวน 11 เพลง แบ่งเป็น 5 เรื่อง ดังนี้

5.2.1 ความเชื่อเรื่องโชคชะตา

ในภาษาไทยมีคำว่า “โชคชะตาฟ้าลิขิต” หมายถึงชีวิตของมนุษย์ได้ถูกลิขิตไว้แล้วว่าจะดำเนินไปในลักษณะใด คนส่วนหนึ่งในสังคมไทยจึงมีความเชื่อเรื่องโชคชะตาว่าชะตาชีวิตของคนได้ถูกกำหนดไว้แล้ว (ณฐ อังศุวิริยะ, บุษกร โกมลตรี และ จตุพร เพชรบุรณ์, 2563, น. 178) ดังพบในตัวอย่าง

“...โชคชะตาผลักดันให้ล้มลง แต่การเดินทางสอนฉันให้ออกทน ใครบางคนกระซิบเบา ๆ ผ่านลม...”

(เพลง: กาลเวลาพิสูจน์คน ศิลปิน: COCKTAIL, ไมค์ ภิรมย์พร)

“...วันที่โชคชะตาไม่อยู่เคียงข้างเรา วันที่มีแค่เราที่อยู่เคียงข้างกัน วันนั้นที่มีแต่จมลึมหกคลุกคลาน วันนั้นความจริงสลายกลายเป็นฝัน วันนั้นเราเหลือแต่คำว่าเราจริง ๆ...”

(เพลง: วันที่ได้คำตอบ ศิลปิน: BOY PEACEMAKER, ไมค์ ภิรมย์พร)

“...มาเจอคนที่ใช่ในเวลาที่ไม่ใช่ มันเป็นความของจัญไรของโชคชะตา เป็นรองมันซ้ำที่เดิมซ้ำ ๆ โคนเหยียบโคนย่ำอยู่สั้นบาท...”

(เพลง: รองซ้ำ ศิลปิน: DTK BOY BAND)

จากบทเพลงกาลเวลาพิสูจน์คน วันที่ได้คำตอบ และรองซ้ำ มีการกล่าวถึงเรื่องโชคชะตาซึ่งเป็นความเชื่อที่ว่าชีวิตถูกกำหนดไว้แล้วว่าให้เป็นเช่นไร และสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องโชคชะตาของผู้ประพันธ์ที่มีในเชิงลบว่าโชคชะตานั้นเป็นสิ่งที่ไม่ดี ทำให้พบเจอแต่ความล้มเหลวและความผิดหวัง

5.2.2 ความเชื่อเรื่องภพภูมิและภพชาติ

คนไทยส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนาเป็นหลัก จึงมีความเชื่อเรื่องผลของกรรม บุญและบาป ภพภูมิต่าง ๆ ส่งผลเมื่อถึงเวลาสิ้นสุดชีวิต (สมใจ เดชบำรุง และสิริวันทน ชัยญาณะ, 2559, น. 211) ดังพบในตัวอย่าง

“...เวลาถูกถามว่าตอนนี้คุณปู่อยู่ที่ไหน ฉันตอบว่าปู่ของหนูตอนนี้อยู่บนพระจันทร์ เพราะมีบางคราวที่ฉันมองจันทร์แล้วผลอไผล นิ่งคิดถึงตอนวัยเด็กที่ฉันกับพ่อเคยเล่นด้วยกัน...”

(เพลง: บนพระจันทร์ ศิลปิน: F.HERO, อ.ไข่มาลีชวน่า)

จากบทเพลงบนพระจันทร์ มีการกล่าวถึงเรื่องภพภูมิที่เชื่อว่าหากทำกรรมดีเมื่อตายไปแล้วดวงวิญญาณจะไปสู่สรวงสวรรค์ โดยคนส่วนใหญ่เข้าใจกันว่าสวรรค์นั้นอยู่บนฟ้า ในที่นี้มีการกล่าวถึงดวงจันทร์ที่ลอยอยู่บนฟ้าเช่นเดียวกับสวรรค์ จึงเป็นการเปรียบว่าแม้ตายไปแล้วยังไม่ได้ไปไหน แต่จะไปอยู่บนดวงจันทร์เพื่อคอยเฝ้ามองและเป็นกำลังใจให้คนที่รักอยู่เสมอ ดังดวงจันทร์ที่ส่องแสงสว่างท่ามกลางค่ำคืนที่มีดมิด

“...แต่แล้วต้องทำอะไร ต้องทำยังไงไม่เคยเลยสักที นั่งดูไอจีไป ต้องทำใจให้น้องอยู่ในสตอรี พี่จะมีโอกาสใหม่ ชาตินี้แหละไม่ต้องชาติไหน ถ้าแม่ น้องไม่พอใจอย่ามาใกล้ ๆ ใจพี่ไม่ค่อยดี...”

(เพลง: โดแล้วแม่ไม่ว่า ศิลปิน: BOTCASH, ลำไย ไททองคำ, Mindset, MVL)

จากบทเพลงโดแล้วแม่ไม่ว่า มีการกล่าวถึงเรื่องภพชาติซึ่งเป็นความเชื่อที่ว่าหากตายไปแล้วจะสามารถเกิดใหม่ได้อีก เพราะภพชาติหน้าอาจจะเจอหรือไปพบกันได้ จากข้อความที่ว่า “ชาตินี้แหละไม่ต้องชาติไหน” ต้องการสื่อให้เห็นว่าเมื่อมีโอกาสที่จะรักก็ไม่จำเป็นต้องรอนาน จึงนำเรื่องภพชาติมาใช้เปรียบเพื่อให้ความหมายหนักแน่นยิ่งขึ้น

5.2.3 ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์

แม้ประเทศไทยจะมีการนับถือพระพุทธศาสนามากที่สุด แต่ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เทพเจ้า เทวดา หรือมนุษย์ผู้มีอิทธิฤทธิ์ยังมีอยู่ในสังคมไทย และคนไทยมีความเชื่อว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์มีอิทธิพลสามารถคลบนินดาลให้เกิดผลดีหรือร้ายในชีวิต (สมใจ เดชบำรุง และสิริวันทน ชัยญาณะ, 2559, น. 211) ดังพบในตัวอย่าง

“...สาธุแม่ ให้เลิกกันแน่นแหม ให้เขาตัวแน่นแหม ให้เขาบ่จริงใจแน่นแหม สาธุแม่ ให้เขาถิ่มแน่นแหม อย่าได้พ้ออีกแท้ ให้เจ็บคือเฮาแน่นแหม สาธุ ...”

(เพลง: สาธุ ศิลปิน: Boom Boom Cash, ลำไย ไหทองคำ)

จากบทเพลงสาธุ มีการกล่าวถึงเรื่องการสาปแช่งซึ่งเป็นความเชื่อที่ว่าการทำให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์นั้นลงโทษหรือทำอันตรายต่อผู้ที่เป็เป้าหมายของการสาปแช่งคนสมัยก่อนเชื่อว่าคำสาปแช่งเป็นถ้อยคำศักดิ์สิทธิ์ที่เต็มไปด้วยพลังอำนาจของเทพเจ้าและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนาสามารถก่อให้เกิดอันตรายทั้งทางร่างกายและจิตใจต่อผู้ที่ถูกสาปแช่งได้

“...Let’s get down tonight เห็นแม่เธอแล้วอยากเป็นลูกสะใภ้ ฝนตกลงมาเพราะหนูปักตะไคร้ ถ้าไม่รีบมีหลัวลัวมีลูกไม่ทันใช้...”

(เพลง: กะด้อกะเด็ย ศิลปิน: WONDERFRAME, เด็ย อภิวัฒน์, ลำไย ไหทองคำ)

จากบทเพลงกะด้อกะเด็ย มีการกล่าวถึงความเชื่อเรื่องการปักตะไคร้ ซึ่งเป็นความเชื่อของคนไทยที่มีมาตั้งแต่โบราณ การปักตะไคร้เป็นความเชื่อที่ทำให้หญิงสาวบริสุทธิ์นำปลายตะไคร้ไปปักลงดิน เมื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์เบื้องบนรู้ว่ามีการกระทำที่ผิดแปลกไป จึงไม่พอใจแล้วทำให้ฝนหยุดตกเพื่อเป็นการลงโทษมนุษย์ ดังนั้นข้อความ “ฝนตกลงมาเพราะหนูปักตะไคร้” จึงหมายถึงการปักตะไคร้โดยหญิงสาวที่ไม่บริสุทธิ์จึงเกิดฝนตก เป็นการใช้คำที่เน้นย้ำความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้คนได้ติดตาม

5.2.4 ความเชื่อเรื่องกรรม

พจนานุกรมพุทธศาสตร์ (2546, น. 3) ได้อธิบายไว้ว่า กรรม หมายถึง การกระทำที่ประกอบด้วยเจตนา คือ ทำด้วยความจงใจหรือจงใจทำดีก็ตามชั่วก็ตาม การกระทำดีเรียกว่ากรรมดี ที่ชั่วเรียกว่ากรรมชั่ว ในทางพระพุทธศาสนาเชื่อว่าเมื่อกระทำกรรมแล้วกรรมนั้นย่อมให้ผลต่อผู้กระทำ (ณฐ อังสุวิริยะ, บุญกร โกมลตรี และ จตุพร เพชรบุรณ์, 2563, น. 177) ดังพบในตัวอย่าง

“...มันเป็นเวรกรรมอะไรไม่รู้ ความรักไม่เคยจะดีตลอด ไม่มีคนเคียงข้างกาย มีแต่ความเหงาและเศร้าใจ เจ็บ ให้ผมทำอะไร...”

(เพลง: วันนั้นของพี่ วันนี้ของน้อง ศิลปิน: CLASH, พงษ์สิทธิ์ คำภีร์)

“...พ่อสอนเกิดเป็นมนุษย์นั้นกฎแห่งกรรมเป็นผู้กำหนด และชอบสวดมนต์อยู่ในห้องพระคือภาพที่ฉันยังจำฝังใจ...”

(เพลง: บนพระจันทร์ ศิลปิน: F.HERO, อ.ไข่มุกสีหวาน)

จากบทเพลงวันนั้นของพี่ วันนี้ของน้อง และบนพระจันทร์ มีการกล่าวถึงเรื่องเวรกรรมและกฎแห่งกรรมซึ่งเป็นความเชื่อที่ว่าบุคคลทำกรรมเช่นใด ก็ย่อมได้รับผลของกรรมเช่นนั้น

5.2.5 ความเชื่อเรื่องเนื้อคู่

คนไทยมีความเชื่อเรื่องเนื้อคู่ ดังคำกล่าวที่ว่า บุญเพสันนิวาส เนื้อคู่กันแล้วย่อมไม่แคล้วคลาดกัน ทำบุญร่วมชาติ ตักบาตรร่วมขัน เค็ดดอกไม้วรรณต้น ถ้อยคำดังกล่าวสะท้อนว่าคนไทยมีความเชื่อเรื่องเนื้อคู่ว่าคนเราจะเกิดมาและเป็นคู่ครองกัน ต้องสร้างบุญกุศลร่วมกัน ซึ่งอาจจะเป็นผลของกรรมในชาติที่แล้วหรือกรรมในชาติปัจจุบันก็ได้ (ณฐ อังศุวิริยะ, บุษกร โกมลตรี และจตุพร เพชรบุรณ, 2563, น. 174) ดังพบในตัวอย่าง

“...เพราะเชื่อว่าเขามีจริงแต่ก็ไม่รู้เขาอยู่ไหน ไม่รู้ว่าใกล้หรือไกลมองหาทุกวัน คนที่ไม่มีใคร คนที่เหงาเหมือนกับฉัน ถึงยังไม่ได้พบกันแต่ในทุกวันนี้รู้สึกได้ว่า เขาอาจจะมาที่นี้แค่อยู่ตรงนี้คนละเวลา เขาอาจจะเดินเข้ามาหลังจากที่ฉันหันหลังเดินออกไป...”

(เพลง: ให้นานกว่าที่เคย ศิลปิน: KLEAR, ไข่ พงศธร)

“...นานเนิ่นนานแค่ไหนที่คำว่ารักไม่ได้ทำงาน จนเกือบลืมไป เหมือนกันว่าการคิดถึงใครมันเป็นอย่างไร มีแต่ความอ้างว้างที่เดินร่วมทางกัน มาแสนไกล อยากมีคนคอยเข้าใจก็ไม่เคยมีจนเลิกมองหา แต่แล้วก็มีวันนี้ วันที่ชีวิตมีเธอเข้ามา หรือเธอคือคนที่ฟ้ากำหนดลงมาให้เป็นคนนั้น...”

(เพลง: คือเธอใช่ไหม ศิลปิน: Getsunova, ต่าย อรทัย)

จากบทเพลงให้นานกว่าที่เคย และคือเธอใช่ไหม มีการกล่าวถึงความเชื่อเรื่องเนื้อคู่ที่ว่าคนสองคนจะได้พบรักกันและครองคู่กันนั้นเป็นเรื่องของเนื้อคู่ที่เป็น การกำหนดไว้แล้ว

5.3 ด้านการดำเนินชีวิต

ความยากลำบากและปัญหาต่าง ๆ เป็นสิ่งที่คนเราต้องเผชิญตลอดการดำเนินชีวิต แต่หากเรามีกำลังใจ ก็จะทำให้มีความหวังและพยายามหาทางฝ่าฟันอุปสรรคไปให้ได้ ซึ่งผลจากการศึกษาข้อมูลเพลงทั้งหมดจำนวน 35 เพลง พบเพลงที่ปรากฏคุณค่าด้านการดำเนินชีวิต จำนวน 8 เพลง แบ่งเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

5.3.1 อุปสรรค

เพลงไทยสมัยใหม่ในลักษณะนี้เสนอสารเกี่ยวกับอุปสรรคในการดำเนินชีวิต ดังตัวอย่าง

“...เหนื่อยไหม โอ้ที่รัก เก็บโอทีเสียจนไม่ได้พัก เพื่อนร่วมงานมันก็ไม่ค่อยน่ารัก โครตเซ็ง โอ้เงินทองก็หายากเย็นนัก จนค้างยันเช้า ฉันทักได้แต่ค่าแก๊ส แล้วจะอีกนานไหมถึงจะคุ้มค่าแรงสักที อยู่ในเมืองที่วุ่นวายมันแข่งมันขันจนตาลาย มันเจ็บมันช้ำก็ทนไว้ ทนจนคนเรียกควาย...”

(เพลง: มานอนนาเด้อ ศิลปิน: เด็กเลี้ยงควาย, มนต์แคน แก่นคูน)

“...Hello Hello เฮ้ค้อฮยังอยู่หนอฮแม่ กินข้าวแลงแล้วบ่ ฮีพ้อไปหาหมอมหาหรือยัง บอกน้องแห่นว่าการดูเอาไว้เถี่ยหน้า ปาดน้ำตา เงินในกระเป๋า มิไม่ถึงร้อย บ่มีหยังคอกฮแม่ ลูกสบายดี...”

(เพลง: Hello Mama ศิลปิน: TaitosmitH)

จากบทเพลงมานอนนาเด้อ และ Hello Mama กล่าวถึงอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อในการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นอุปสรรคในระดับสังคมคือปัญหาด้านเศรษฐกิจที่ย่ำแย่ ส่งผลให้มีรายได้ที่ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย

5.3.2 การสร้างแรงบันดาลใจ

เพลงไทยสมัยใหม่ในลักษณะนี้เสนอสารเกี่ยวกับการสร้างแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิต โดยมีทั้งการสร้างแรงบันดาลใจด้วยตนเองและการสร้างแรงบันดาลใจด้วยบุคคลอื่น ดังตัวอย่าง

“...เส้นทางที่ฝันกับทางกลับบ้านคือเส้นเดียวกัน ถ้าเข้าใจแล้วก็ลุกขึ้นเดินตามที่ใจฝัน อดทนอีกนิดเถอะนะ อีกเดี๋ยวก็ได้สบตาตะวัน แค่เดินตามดาว นำทางดวงนั้นเดี๋ยวมันก็เข้า...”

(เพลง: ตามตะวัน ศิลปิน: NUM KALA, แอ๊ด คาราบาว)

จากบทเพลงตามตะวัน กล่าวถึงการสร้างแรงบันดาลใจในการตามหาความฝันโดยการสร้างพลังในตนเอง คำว่า “ตะวัน” ในที่นี้เปรียบได้กับความฝัน และคำว่า “ดาว” ในที่นี้เปรียบได้กับความสว่างหรือทางออก ในยามที่รู้สึกท้อแท้จนมองไม่เห็นจุดหมายเพียงให้ดาวนำทาง จึงเป็นการสร้างกำลังใจให้กับตนเองว่าแม้จะพบเจออุปสรรคมากมายเพียงใดก็อย่าเพิ่งยอมแพ้ หากรู้จักอดทนก็จะพบกับหนทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จได้

“...อยากจะกลับไปชบอิ่งไหล่ใครสักคน หลีกไปจากชีวิตวทวนคนที่ลวงหลอก เดินมาไกลจนใจมันท้อ แค่เพียงรู้ว่ามิใครรอ ฉันพร้อมไปต่อแม่! ไกลเท่าไร...”

(เพลง: กาลเวลาพิศูนคน ศิลปิน: COCKTAIL, ไมค์ ภิรมย์พร)

“...ตราบไคที่สัญญาซึ่พียงดีนั้นยังมีแรง อาจมีวันท้อถึงคราวอ่อนแรง
 พักเดียวเดียวก็หาย เพื่อคนที่รักเพื่อสิ่งที่หวัง ฉันจึงยังไหว ตั้งเดือนหัวใจ เดือน
 ใว่าฉันยังคงต้องไปต่อไป...”

(เพลง: Alarms (สวัสดีวันจันทร์) ศิลปิน: F.HERO, พงษ์สิทธิ์ คำภีร์)

จากบทเพลงกาลเวลาพิสูจน์คน และ Alarms (สวัสดีวันจันทร์)
 กล่าวถึงการสร้างแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิตของคนที่ยึดมั่นหวังด้วยการนำ
 กำลังใจจากคนที่รักหรือครอบครัวมาเป็นแรงผลักดันเพื่อต่อสู้ให้ผ่านพ้นอุปสรรคและ
 ปัญหาต่าง ๆ ไปได้

5.4 ด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี

วิถีชีวิตของผู้คนในแต่ละสังคมมีความแตกต่างกัน อันเนื่องมาจากเหตุ
 ปัจจัยหลายด้านได้หล่อหลอมให้สังคมนั้น ๆ มีวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียม
 ประเพณีที่แตกต่างกัน แต่แฝงไปด้วยความหมายและคุณค่า ซึ่งผลจากการศึกษาข้อมูล
 เพลงทั้งหมดจำนวน 35 เพลง พบเพลงที่ปรากฏคุณค่าด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม และ
 ขนบธรรมเนียมประเพณี จำนวน 3 เพลง ดังตัวอย่าง

“...เอาฮานี้ เถียงนาน้อยยังคอยนางหม่องเก่า ถึงสิสุขสิเศร้า ให้เจ้าอ่วย
 เดือนนาง นายยังว่างให้เจ้ายังลงมา นายยังว่างให้เจ้ายังคืนมา อ้ายสิขันอาสาละ
 หาบปลาให้...”

(เพลง: มานอนนาเด้อ ศิลปิน: เด็กเลี้ยงควาย, มนต์แคน แก่นคูณ)

จากบทเพลงมานอนนาเด้อ สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของชาวอีสาน
 การทำนาปลูกข้าวเป็นกิจกรรมหลักในการดำเนินวิถีชีวิตของชาวอีสาน และการไปทำ
 นาน่าจะต้องมีสถานที่สำหรับใช้รับประทานอาหารและพักผ่อนที่ชาวอีสานเรียกว่าเถียงนา

“...เกิดเป็นคนอีสานเลือดก็คนอีสาน มีบุญมีงานก็ต้องมีหมอลำ มี
 ลามมีก็ยังมีจุ้ยช้อยจำ ยังจดยังจำวิถีบ้านเฮา เสียงพิณท่าวเสียงแคนหย่าว หย่าว
 เจ้าหย่าวหมอลำเจ้าหย่าว ยังเดินรำวงโตดตีโต่งเกี่ยวสาว ปลื้มเรื่องราวบุญฮี
 ตสิบสองและกองสิบสี่...”

(เพลง: ไอ้ละน้อ ศิลปิน: ก้อง ห้วยไร่, ปู่จ่าน ลองไม้ค์)

จากบทเพลงไอ้ละน้อ สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมของชาวอีสาน จาก
 ข้อความที่ว่า “มีบุญมีงานก็ต้องมีหมอลำ” มีการกล่าวถึงหมอลำซึ่งเป็นศิลปะการแสดง
 ที่เป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาวอีสาน เมื่อมีงานบุญ ชาวอีสานนิยมจ้างหมอลำ
 เพื่อเป็นมหรสพสมโภชในงานมีความสนุกสนาน รื่นเริง นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็น
 ถึงขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวอีสาน จากข้อความที่ว่า “ปลื้มเรื่องราวบุญฮีตสิบ
 สองและกองสิบสี่” มีการกล่าวถึงประเพณีฮีตสิบสองและกองสิบสี่ซึ่งเป็น
 ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวอีสานที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

5.5 ด้านคำสอน

ศิลปินอาจมีการสอดแทรกคำสอนหรือข้อคิดบางอย่างลงในบทเพลง
 เพื่อให้ผู้คนในสังคมได้คิดตาม ซึ่งผลจากการศึกษาข้อมูลเพลงทั้งหมดจำนวน 35 เพลง
 พบเพลงที่ปรากฏคุณค่าด้านคำสอน จำนวน 3 เพลง ดังตัวอย่าง

“...ยังยืนอยู่บนวิถี ยังใช้ชีวิตเหมือนเดิมทุกวัน จะเหนือ อีสาน ออก ตก
 พวกเราทั้งหมดก็ไทยเหมือนกัน ต้นไม้อ้อไม่ล้มรากมันก็เติบโตไปทุก ๆ วัน
 แต่หากต้นไม้นั้นล้มรากเหง้าก็กลายเป็นเถาวัลย์เหมือนกัน...”

(เพลง: ไอ้ละน้อ ศิลปิน: ก้อง ห้วยไร่, ปู่จ่าน ลองไม้ค์)

จากบทเพลงไอ้ละน้อ กล่าวถึงคำสอนเรื่องการสืบทอดวัฒนธรรมและ
 วิถีชีวิตของคนไทย ว่าไม่ควรล้มตัวตนที่แท้จริงของตนเอง โดยเปรียบกับต้นไม้อ้อว่าหาก
 เรารู้จักอนุรักษ์วัฒนธรรมของต้นก็จะทำให้มีความเจริญรุ่งเรืองมากขึ้น แต่หากเราล้ม
 วัฒนธรรมความเป็นรากเหง้าของต้นก็จะทำให้เสื่อมสลายลง

“...ลูกเจ้ากินผักตงป๋าย ลูกขวยจะได้กินผักตงเก๊า คำดีแม่บอกแม่สอนเจ้า อดเอาใหญ่แล้วเนื้อลูกจาย ค่าน้ำห้อมันหันทราย นอนหงายห้อมันหันฟ้า วันเดือนเคลื่อนไปไผ่ท่า ลูกหล้าใหญ่แล้วหื้ออดเอา...”

(เพลง: ใหญ่แล้วอดเอา ศิลปิน: F.HERO, สุทธิ เวชานนท์, MVL, ปู่จัน ลองไม้ค์)

จากบทเพลงใหญ่แล้วอดเอา กล่าวถึงคำสอนในการใช้ชีวิตของชาวเหนือ จากข้อความที่ว่า “ลูกเจ้ากินผักตงป๋าย ลูกขวยจะได้กินผักตงเก๊า” หมายถึง ตื่นเช้าจะได้กินผักตงส่วนปลายที่เป็นยอด ตื่นสายจะได้กินผักตงส่วนที่เป็นต้น เป็นการสอนให้ขยันทำมาหากินเพื่อจะได้ประสบความสำเร็จในการทำงานหรือประกอบอาชีพ จากข้อความ “ค่าน้ำห้อมันหันทราย นอนหงายห้อมันหันฟ้า” หมายถึง ค่าน้ำให้หันทราย นอนหงายให้หันฟ้า เป็นการสอนให้ลงมือทำสิ่งใดก็จงทำให้สำเร็จ และจากข้อความที่ว่า “วันเดือนเคลื่อนไปไผ่ท่า” หมายถึง วันเวลาผ่านไปโดยไม่รอ เป็นการสอนให้รู้จักทำอะไร โดยไม่ควรอ้อยอิ่ง เพราะหากปล่อยไว้เวลาผ่านไปก็อาจจะเสียโอกาสได้

6. สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาคุณค่าของเพลงไทยสมัยใหม่จำนวนทั้งหมด 35 เพลงพบคุณค่า 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านความรัก จำนวน 22 เพลง แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การแสดงความรัก และความทุกข์ที่เกิดจากความรัก (2) ด้านความเชื่อ จำนวน 11 เพลง แบ่งเป็น 5 เรื่อง คือ ความเชื่อเรื่องโชคชะตา ความเชื่อเรื่องภพภูมิและภพชาติ ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อเรื่องกรรม และความเชื่อเรื่องเนื้อคู่ (3) ด้านการดำเนินชีวิต จำนวน 8 เพลง แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ อุปสรรค และการสร้างแรงบันดาลใจ (4) ด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี จำนวน 3 เพลง และ (5) ด้านคำสอน จำนวน 3 เพลง ตามลำดับ

เนื่องจากเพลงไทยสมัยใหม่เป็นเพลงที่มีการผสมผสานแนวเพลงที่แตกต่างกัน จึงทำให้มีความหลากหลายด้านเนื้อหาสาระ แนวเพลงที่นิยมนำมาผสมผสาน ได้แก่

แนวเพลงลูกทุ่ง แนวเพลงร็อก และแนวเพลงเร็ป ซึ่งแนวเพลงเหล่านี้มักมีคุณค่าในด้านดังกล่าวตามที่พบข้างต้น จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญใจ บุญคุ้ม (2559) ที่ศึกษาวจนลีลาและบทบาทหน้าที่ของเพลงลูกทุ่ง ในด้านบทบาทหน้าที่พบว่าเพลงลูกทุ่งมีบทบาท ได้แก่ ด้านการเปลี่ยนแปลงสังคม ด้านการบันเทิง ด้านความเชื่อและศาสนา ด้านให้กำลังใจ ด้านการแสดงจารีตประเพณี ด้านความสนุกสนานบันเทิง และด้านสะท้อนถึงการดำรงชีวิตของมนุษย์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัชชา ตั้งตรงหลุทัย และพรพรรณ ประจักษ์เนตร (2559) ที่ศึกษาบทบาทของเพลงร็อกในการปลุกฝังคุณค่าและการสร้างกำลังใจในการดำเนินชีวิตของเยาวชน พบว่าเพลงร็อกมีเนื้อหาให้กำลังใจระหว่างบุคคลมากที่สุด ด้านความรักกล่าวถึงการสร้างแรงผลักดันให้เผชิญกับความผิดหวังในความรัก ให้กำลังใจกับผู้ที่มิอุปสรรคความรัก และด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากด้านการให้กำลังใจส่วนใหญ่เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงความรักที่ผิดหวัง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวรส เสรานา และอรทัย สุทธิ (2562) ที่ศึกษาเนื้อหาที่ปรากฏบนเพลงเร็ป กรณีศึกษาในรายการ The Rapper Thailand Season 1 พบว่าเพลงเร็ปมักมีเนื้อหาที่สะท้อนความเป็นไปของสังคม แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในครอบครัว และสังคมไทยปัจจุบัน ในด้านสังคมวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมืองการปกครอง อีกทั้งยังมีเนื้อหาที่ให้ข้อคิดและคำแนะนำในการดำเนินชีวิต การทำงาน ด้านความรัก การให้ความหวังและกำลังใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ อีกด้วย

เพลงไทยสมัยใหม่แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ของศิลปินยุคปัจจุบันที่มีการผสมผสานแนวเพลงให้เกิดความแปลกใหม่เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจทั้งในด้านรูปแบบการสร้างสรรค์และเนื้อหาสาระ สะท้อนให้เห็นว่าเส้นแบ่งวัฒนธรรมกำลังเลือนรางลง ศิลปินผู้สร้างสรรค์เพลงไทยสมัยใหม่ยอมรับความแตกต่างเพื่อให้เพลงเข้าถึงกลุ่มผู้ฟังมากขึ้น ซึ่งการผสมผสานของเพลงไทยสมัยใหม่ถือเป็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมรูปแบบหนึ่ง ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าเพลงไทยสมัยใหม่มีคุณค่าโดยการประยุกต์วัฒนธรรมที่แตกต่างทั้งเก่าและใหม่มาผสมผสานกันเพื่อปรับให้เข้ากับบริบท

สังคมในยุคปัจจุบัน กล่าวได้ว่าเพลงไทยสมัยใหม่เป็นนวัตกรรมทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม

7. ข้อเสนอแนะ

ควรมีการศึกษาคุณค่าทางวรรณศิลป์ของเพลงไทยสมัยใหม่

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎี เลกะกุล. (2561). *พัฒนาการดนตรีไทยหลัง พ.ศ. ๒๔๗๕*. สืบค้นจาก http://www.culture.go.th/culture_th/ewt_news.php?nid=3092&filename=index
- ขวัญใจ บุญคุ้ม. (2559). *วังนลิลิตและบทบาทหน้าที่ของเพลงลูกทุ่ง*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ฐิตินัน บ. คอมมอน. (2555). เพลงและอัตลักษณ์วัฒนธรรมชุมชน: จรัส มโนเพชร กับบทบาทของนักรบทางวัฒนธรรมดนตรีล้านนา. *วารสารนิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิตย์*, 6(2), 145-179.
- ณฐ อังศุวิริยะ, บุษกร โกมลตรี และจตุพร เพชรบูรณ์. (2563). กลวิธีการใช้ภาษาและความเชื่อในเรื่องความรักที่ปรากฏในบทเพลงไทยสากลปัจจุบัน. *วารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 10(2), 155-184.
- ณัชชา ตั้งตรงเหตุทัย และพรพรรณ ประจักษ์เนตร. (2559). การศึกษายบทบาทของเพลงร็อกในการปลูกฝังคุณค่าและการสร้างกำลังใจในการดำเนินชีวิตของเยาวชน. *วารสารการสื่อสารและการจัดการ นิด้า*, 2(2), 19-38.
- พิพัฒน์พงศ์ มาศิริ. (2559). แนวคิดในการศึกษาอัตลักษณ์ทางดนตรี. *MFU Connexion*, 5(1), 146-165.

- สมใจ เดชบำรุง และสิริวันทนีย์ ชัยญาณะ. (2559). ความเชื่อเหนือธรรมชาติที่ปรากฏในตำนานไทย. วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มมร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 4(2), 207-213.
- เสาวรส เสรานา และอรทัย สุทธิ. (2562). เนื้อหาที่ปรากฏบนเพลงแร็ป: กรณีศึกษาในรายการ “The Rapper Thailand Season 1”. ใน การประชุมวิชาการระดับปริญญาตรี ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ 2 (หน้า 344-360). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อร่าม มุลาสินน์. (2560). การศึกษาเพลงกัณฑ์มธุรสประยุคต์ของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยเขมร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น (กลุ่มศิลปะการแสดงพื้นบ้านนานาชาติ) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.